

citer, intelligitur ea perfectio, quæ vel illimitata, atque adeo infinita sit, vel illimitatam & limitatam sub se comprehendit, qualia sunt, ens, substantia, sapientia, &c.

Partem affirmantem amplectitur Scotus in 1. d. 1. q. 1. art. 1. ad 1. quæstionem. Primum quia quod nullam dicit, aut habet adiunctam imperfectionem, perfectio est simpliciter: at simplicitas neque dicit neque adiunctam habet imperfectionem: alias Deo non conveniret: ergo est perfectio simpliciter.

Secundo, attributa diuina perfectiones sunt simpliciter: simplicitas verò de numero attributorum diuinorum est.

Tertio, quò res aliqua simplicior est, eò est perfectior: quod non aliunde prouenit, nisi quia simplicitas perfectio est.

Partem negatam sequitur Caietanus de Ente & essentia capit. 2. commento 2. eandem aperte innuit D. Thomas in 4. d. 1. q. 1. art. 1. quæstionum 1. ad primum, & que nobis est amplectenda. Probatur primo. Quoniam, vt ex dictis patet, simplicitas negationem compositionis dicit, vt de simplex id dicitur, quod compositionem non habet: sed negatio nullam dicit perfectionem, vt Scotus loco citato conuenit: ergo simplicitas non est perfectio, atque adeo neque est perfectio simpliciter.

Secundo, & est argumentum ad hominem, relationes diuinae sunt res reales simplices omnino, vt ex die constat: at, vt Scotus cum multis alijs affirmat, formaliter sumptæ, atque vt virtute distinguuntur ab essentia, non dicunt perfectio-nem. Relationes diuinae formaliter sumptæ, & vt virtute distinguuntur ab essentia, non dicunt perfectio-nem.

Tertio, non semper quò entitas realis est simplicior, eò est perfectior: animalia namque magis composita sunt, quam corpora simplicia, magisque perfecta: substantia item corporea magis composita sunt, quam eorum accidentia: vnumquodque totum, quam ipsius partes, cum tamen perfectione excellant. Quare perfectio in rebus aliunde, quam ex simplicitate, proficisci solet, nempe ex latitudine bonitatis entitatis atque excellentiæ seu valoris entitatis vnus supra entitatem alterius, quam vniqueque res sumptæ natura habet.

Ad primum. Ad primum argumentum pro contraria sententia dicendum est, maiorem esse veram, quando illud reale perfectio est (in definitione namque perfectionis simpliciter loco generis adhibenda est perfectio) secus autem res se habet, quando non est perfectio. Quando enim aliquid perfectio non est, eò neque dicit, neque adiunctam habet imperfectionem, non sequitur esse perfectionem simpliciter: quod non solum in multis negationibus, quæ Deo conueniunt, con-

stat, sed etiam relationibus diuinis, iuxta sententiam eorum, qui dicunt, eas formaliter sumptas nullam dicere perfectionem.

Ad secundum negandum est, simplicitatem inter attributa diuina esse computatam: attributum namque quid reale dicit de formaliter: quare simplex esse omnino, & similia alia predicata, quæ negationem significant: possunt quidem computari inter prædicata, quæ Deo conueniunt: non verò inter attributa realia.

Ad tertium neganda esse maior, vt ex dictis patet. Est autem maior vniversum esse vera, id tamen non ex perfectione simplicitatis, sed ex illo alio capite explicato proueniret.

ARTICVLVS VIII.

Vnum Deum in compositionem aliorum venit.

Lato, ipsiusque sequaces dixerunt, Deum esse animam mundi, & possimum primi celi, a quo dicebant cetera corpora simplicia esse facta. Lege Augustinum 13. de ciuitate Dei cap. 16. 17. 18. In eodem errore fuisse Romanos refert idem Augustinus 4. de ciuitate Dei capit. 1. & 12. Eusebius lib. 14. de præparatione Evangelica cap. 6. Eundem errorem tribuit Democrito.

Almaricus dixit: Deum esse essentiam omnium rerum, omniaque esse vnum, vt refert Turrecremata libro quarto lux Summæ capite 35. Atque hoc est dogma illius, quod ad finem cap. Damnamus. de summa Trinitate & fide Catholica his verbis condemnat. Reprobamus etiam & condemnamus peruersissimum dogma impij Almarici: cuius mentem sic pater mendacy excocauit, vt eius doctrina non tam heretica, quam insana sit confenda.

Tertius error fuit cuiusdam Dauidis de diuinando, qui dixit Deum, esse materiam primam.

Aduersus hos errores ostendit Diuus Thomas, Deum in nullius rei compositionem venire posse, ad sensum articulo præcedente a nobis explicatum. Rationes lege apud Diuum Thomam.

Q V A E S T I O III.

De perfectione Dei.

ARTICVLVS I.

Vnum Deum sit perfectus.

DISPUTATIO I.

Conclusio est, Deus non solum est perfectus, sed etiam perfectissimus. Est de fide, siue intelligatur de perfectione naturali siue de morali, ut constat ex illo Exodi 33. Ego ostendam tibi omni bonum: omne autem bonum perfectissimum bonum est. Et Matthæ. 5. Esote perfecti, & sicut & Pater vester caelestis perfectus est.

Pro intelligentia rationis, qua D. Thomas conclusionem propositam demonstrat, nonnulla prænotanda sunt. Primum est, perfectum a D. Thoma hoc

Ad secundum.

Ad tertium.

Almarici error.

Deus non solum est perfectus, sed etiam perfectissimus.

perfectus & perfectio, qd, varijs.

Scoti sententia. Primum argumentum.

Secundum.

Tertium.

Simplicitas formaliter non dicit perfectionem.

Relationes diuinae formaliter sumptæ, & vt virtute distinguuntur ab essentia, non dicunt perfectio-nem.

Perfectio aliunde, quæ ex simplicitate proficisci solet.

Ad primum.